

Vacanzas el Türalihus

■ (anr/sr) Dumengia, ils 21 da settember vegn il Türalihus inauguraus a caschun dalla festividat da giubileum da diesch onns «Valendau impuls». Grazia alla fundaziun «vacanzas en edifecis historics» dalla Protecziun da monuments svizra eis ei reussiu da renovar ed endrizzar da niev la casa burgheisa enstagl da spazzar igl imposant object hi-

storic el center dil vitg da Valendau. Tenor ils plans dils architects Capaul e Blumenthal da Glion ei igl object che dueva vegnir spazzaus semidaus en in bischu ed a partir dalla fin settember dattan duas habitaziuns da vacanzas albiert a quarter, respectiv siat persunas.

➤ PAGINA 5

Il «niev bog» el Türalihus a Valendau empermetta bialas vacanzas MAD

El center da Valendau resplesda il Turalihus en nova tarlischur. La casa dil 15avel tschentaner ei in bischu per far vacanzas. MAD

In bischu historic amiez Valendau

Il Turalihus, ina casa historica che fuss ida en decadenza ei vegnida renovada

■ (anr/sr) A partir dalla fin settember spetga il Turalihus, in ver bischu el center da Valendau, ils emprems hosps da vacanzas. Cun sustegn dalla fundaziun «vacanzas en edifecis historics» dalla Protecziun da monuments svizra ei la casa burgheisa ch'ei vegnida construida igl onn 1485 vegnida renovada a moda moderada ed endrizzata da niev. L'inauguraziun festiva digl object historic ha liug el rom dalla fiasta da giubileum da 10 onns «Valendau impuls». Il Turalihus s'auda tier ils edifecis prezius dil center historic da Valendau ch'ei d'impurtonza naziunala. Cun sia marcanta tuor da scalas influenzescha quella casa burgheisa marcantamein il maletg dil vitg. Egl intern pon ils ornaments barocs manteni a moda autentica far smarvegliar. La part centrala dalla casa datescha digl onn 1485, in engrondiment culla tuor da scalas ei suandaus il 1554 e la renovaziun tier la casa sco ella seprenta oz ei vegnida fatta il 1775.

Spindrada da vegnir spazzada

Sco la fundaziun «vacanzas en edifecis historics» scriva en in comunicau als mieds da massa fuss la casa burgheisa bu-namein vegnida scarpada giu avon diesch onns. Duront decennis seigi vegniu tschercau adumbatten in cumprader adattau. Ils 60 onns che la casa era

stada vita havevan schau anavos fastitgs da decadenza. Alla piazza dil vitg deva ei gest plirs edifecis bandunai e negligi. L'uniun locala «Valendau impuls», la vischnaunca, la Protecziun dalla patria svizra e grischuna sco era la Protecziun da monuments grischuna han schau far in studi da realisabladad per dar nova veta als objects. En consequenza ha la fundaziun «vacanzas en edifecis historics» saviu surpender il 2007 il Turalihus per svegliar igl object ord sia liunga sien. A Valendau han denton era auters objects pudiu vegnir spindrai. Aschia tarlischica la piazza dil vitg uss en nova glisch, quei culla fontauna da lenn historica renovada, l'ustria sper fontauna ch'ei medemamein vegnida renovada ed aviarta da cuort ed ussa gida era il Turalihus da far biala pareta a Valendau.

Renovau cun quitau

Sin incumbensa da «vacanzas en edifecis historics» han ils architects Capaul e Blumenthal da Glion renovau e reparau ils davos onns cun quitau la casa burgheisa. Igl ei stau da mantener la substanza da construcziun originala ed il caracter singular digl edifeci. Aunc oz dattan scalas crap isadas, parts cuschina cuvretgas cun fulin, tablegiai colorai e pegnas ellas stivas perdetga dil temps da construcziun. Ils equipments fixs moderns en cuschnas e bogns e las mobiglias da quest

temps cumprovan con bein che vegl e niev van a prau. Quei grond project ha pudiu vegnir realisau cun success grazia al sustegn dalla cuminonza dil vitg, d'engaschai mistergners, dalla Protecziun dalla patria svizra e grischuna, da numerusas donaturas e numerus donaturs e differentas instituziuns e fundaziuns.

Eveniment da vacanzas special

Ch'ins po puspei udir scadanems da cazzetas e vuschs en edifecis historics che fuvan ina ga periclitai da vegnir scarpai giu ei d'engraziar agl engaschi dalla fundaziun «vacanzas en edifecis historics». Cul Turalihus ha ella mess a disposiziun alla publicitad per vacanzas il tschunavel edifeci historic en possess dalla fundaziun. Leutier intermediaria la fundaziun ulteriusas 21 habitaziuns da vacanzas en custeivlas preits historicas. Aschia po «vacanzas en edifecis historics» buca sulet contribuir al manteniment da custeivlas monuments, cuntradas culturalas e maletgs da vitgs, mobein era possibilizar eveniments da vacanzas specials per prezis raschuneivels.

Ulteriusas informaziuns e reservaziuns: www.magnificasa.ch
La fiasta dil vitg a Valendau ha liug ils 21 da settember a partir dallas 10.00. Suentar la messa pil di da Rogaziun federala ella baselgia a Valendau spetga in variont program da divertiment ils hosps. Ei dat era guidas tras differentas casas historicas.

El Ritschi el Cinema sil Plaz

■ (anr/sr) Venderdis, ils 12 da settember allas 20.15 seprenta igl um culla ghitarra da Jolly and the Flytrap a Glion el Cinema sil Plaz. Richard Blatter alias El Ritschi seprenta cun capiala da strom, eglieus e sia ghitarra cullas cordas da nylon – aschia ei il musicist enconuschents ed aschia sunava el era el miez da ses musicists da Jolly and the Flytrap. Uss ei El Ritschi semess sin via persuls per presentar sillas tribunas dil mund siu solo-

album «El Ritschi». Tgi ch'enconuscha el da ses concerts cun ils Jollys ni da siu solo-album «Liädli» sa che Richard Blatter ei in contemporan che cumbina levamein plirs stils. El vegn descrets sco prototip da cordialitad ed um plein scharm, pia in performer che conquista l'attenziun en mintga club.

Reservaziuns: www.cinemasilplaz.ch.
L'entrada al concert el Cinema sil Plaz cuosta 20 francs.

Venderdis, ils 12 da settember concertescha El Ritschi a Glion el Cinema sil Plaz. MAD

Vacanzas d'atun egl uaul da muntogna

■ (anr/sr) L'organisaziun Project uaul da muntogna organischa jamnas specialas per famiglias. Duront quelas pon affons en accumpignament da carschi passentar ina jamna nunemblideivla e pleina da tensiun egl uaul da muntogna. Entras la lavur communabla egl uaul da muntogna «realischan» affons e geniturs ch'il carstgaun ei ina part dalla natira e che la relaziun precauta cullas resursas naturalas fuorma la basa per l'argna qualitat da viver. Il Project uaul da muntogna tscherca aunc urgentamein famiglias activas pil project da famiglia Tenna en Stussavgia, quel ha

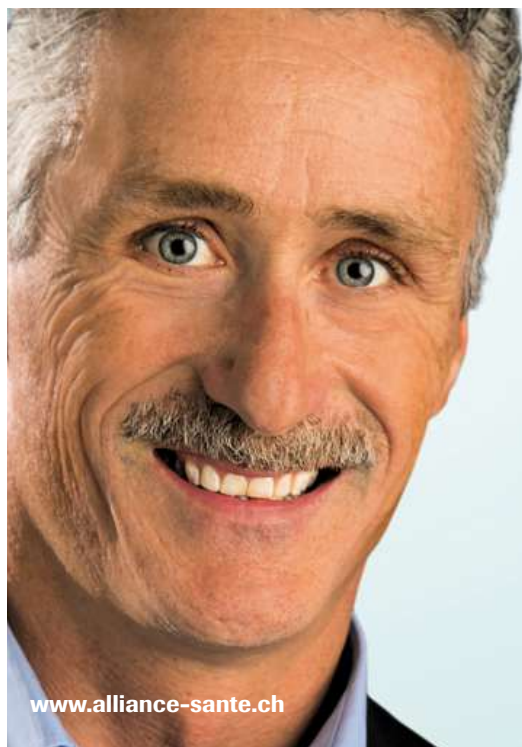
liug dils 5–11 d'october 2014. Il Project uaul da muntogna ei in'organisaziun d'utilitad publica cun sedia a Trin che realisescha engaschaments da lavur cun laics forestals egl uaul da muntogna. Dapi 1987 han rodund 37 500 voluntaris prestau entras quei project el territori alpin rodund 195 000 dis da lavur pil manteniment digl uaul da schurmetg. La lavur dil Project uaul da muntogna vegn possibilitada entras donaziun, legats, contribuziuns d'organisaziuns partenarias e da possessurs d'uaul.

Ulteriusas informaziuns ed annunzias: www.bergwaldproject.org

Duront las jamnas da famiglia pon affons e geniturs gidar da mantener igl uaul da schurmetg ed emprender bia davart la natira. MAD

reclama

Dr. Gian Jörger, Chiropraktor, ChiroCentrumChur

«Bevormundung anstatt Selbstbestimmung? – Nein zur Einheitskasse!»

Ärztinnen und Ärzte gegen die Einheitskasse.

alliance santé

www.alliance-sante.ch